

Határtalanul – felvidéki kirándulás iskolánk 7. osztályos tanulóinak közreműködésével

határtalanul!

2014 áprilisában megjelent az **Emberi Erőforrás Minisztérium Emberi Erőforrás Támogatás Kezelő Szervezetének** kiírása, amely lehetőséget teremtett egy tartalmas kirándulás előkészítéséhez.

A pályázat keretén belül az iskolák 7. évfolyamos tanulói eljuthattak egy határon túli magyarlakta vidékre, ahol megismerkedhettek az ott élő magyarság történelmével, néprajzi és irodalmi hagyományaival. A Kisbajcsi Vörösmarty Mihály Általános Iskola vezetése elkészítette a pályázatot, amit a pályázatkezelő elfogadott, ezáltal lehetőség nyílt 2015. március 13-15-ig szervezendő felvidéki kirándulásra.

Előkészületek

2015 februárjában a megyei levéltár két munkatársa előadást tartott a Felvidék földrajzáról, a magyar - szlovák együttélésről, a csehszlovákiai magyarság helyzetéről és a deportálásról. Tanulóinkkal felelevenítettük a mondák jellemzőit, villámkérdéseket fogalmaztunk meg. Beszéltünk nagy nemzeti írónkról, Mikszáth Kálmán munkásságáról is. Átismételtük a barokk, szecessziós építészeti stílusjegyeket. Beszéltünk a toleráns és kooperatív viselkedés alapszabályairól, szituációs játékokat mutattunk be a múzeumlátogatás, az éttermi viselkedés, az utazás valamint a közös fürdőhasználat illemszabályáról. Tanulóink gyűjtőmunkát végeztek az utazás helyszíneiről, azt képes bemutatással kísérve ismertették meg társaikkal.

Egy másik alkalommal fogadtuk a csilizradványi testvériskolánk diákjait, megvendégeltük őket egy kis süteménnyel és üdítővel. Ezt követően személyautókkal, szülői segítséggel Győrbe utaztunk. A megyei levéltár igazgatójától, Néma Sándortól hallhattunk a trianoni békeszerződésről, az elcsatolt magyarság tömbjeiről, a csilizközi falvak között működő vízbíróságokról, az árvizek elvezetésének megoldásairól. A levéltári látogatás során módunk nyílt korabeli térképek, dokumentumok megtekintésére is. Visszaérkezve az iskolába vetélkedőt szerveztünk az 1848/49-es szabadságharc eseményeiről és személyeiről. Közös énekléssel zártuk a rendezvényt.

Kirándulás a felvidéken 2015. március 13-15.

Első napon látogatás tettünk a füleki iskolában. Vendéglátóink által megismertük Fülek város történelmét, a mi iskolánkat is bemutattuk kiselőadások formájában. Modern tánc fellépéssel kedveskedtünk a vendéglátásért. Saját készítésű termékekkel és képzőművészeti alkotásokkal ajándékoztuk meg a helyi tanulókat és pedagógusokat. Majd közös labdarúgó mérkőzésre került sor az iskolában. Gyerekek fontosnak tartották az egészséges megőrzését és baráti

kapcsolatok kialakítását. Ezért is vettek részt szívesen egy közös labdarúgó mérkőzésen.

Délután a füleki várban tettünk látogatást, ahol 130 évvel azután, hogy a törökök árulás útján elfoglalták az erődöt, a budai pasa II. Rákóczi Ferenc nevelőapját, Thököly Imrét Közép-Magyarország uralkodójának nevezte ki. A vár múzeumában érdekes előadást hallhattunk, a kiállító teremben fegyvereket, régi tárgyakat, páncélokat és őshonos élőlények maradványait tekinthettük meg. Szó esett még a Rákóczi szabadságharcról is. A tanulók játékos formában idézték fel a szabadságharc kiemelkedő személyiségeit. Számot adtak a látott és hallott ismeretekből. A program zárásaként sétát tettünk a belső várban.

A nap zárásaként este a szálláshelyre, Várhosszúrétre utaztunk. Felkerestük Szent György tiszteletére szentelt kéttornyú római katolikus templomot, melyet az Andrassy család építtetett barokk stílusban. A templom kertjében megtekintettük a kopjafákat, amiket a 2. világháborúban elesett magyar katonák emlékére állítottak. Vacsora előtt a hagyományörző íjászok versenyt rendeztek gyerekeink körében. Vacsora után ismertetőt tartottak diákjaink a barokk stílus jellemzőiről, amit előzőleg a templomnál megfigyelhettek. Még ezen az estén felidéztük a Rákóczi féle szabadságharc személyeit, eseményeit. Ezután csoportmunkában puzzle-t raktak össze a szabadságharc kiemelkedő személyiségeiről.

Második nap első programja a krasznahorkai vár megtekintése volt. A felújítási munkálatok miatt csak kívülről tudtuk megnézni ill. a hegytetőről gyönyörködtünk a tájban. A felújítási munka a leégett tetőszerkezet javítása miatt vált szükségessé. Ebéd előtt az Andrassy mauzóleumhoz tettünk kitérést. Idegenvezetés után tanulóink bemutatták a szecessziós stílus jellemzőit és igaz-hamis állításokkal rögtönzött vetélkedőt szerveztek. Diákjaink kiselőadást tartottak az Andrassy család szerepéről és Andrassy Gyula miniszterelnöki tevékenységéről. A program zárásaként megkoszorúztuk Andrassy Dénes és Franciska nyughelyét.

Még ebéd előtt az UNESCO világörökség részét képező sziklacsodákkal teli szurdokvölgyben kirándultunk. Láthattuk a hatalmas sziklafalakon belüli Szár patakot és a patak által évezredek alatt kivájt hasadékat. Meghallgattuk idegenvezetőnk ismertetőjét a völgy történelméről. Sétánk során megfigyeltük a völgyben honos növény és állatvilágot, amiről képeket is készítettünk. Felidéztük a mondák jellemzőit, majd tanulóink villámkérdéseket tettek fel egymásnak.

Késő délután érkeztünk Kassára. Idegenvezetőnk megismertetett bennünket a kassai dóm külső és belső építészeti jegyeivel. Megkoszorúztuk Rákóczi Ferenc nagyságos fejedelem, édesanyja Zrínyi Ilona és Gróf Bercsényi Miklós generális szarkofágját. Az altemplomból kijöve felidéztük az említett történelmi személyek életét, munkásságát. A kassai dómban több csoport is látogatást tett, így a program csúszása miatt már későn érkeztünk a Rodostói házhoz. Csak kívülről tekinthettük meg, a belső kiállításra nem engedték be közösségünket. Vacsora után otthoni előzetes felkészülés alapján részleteket ismertettünk Mikes Kelemen rodostói levelezéséből. Tanulóink aktívan vették ki részüket a feladatokhoz kapcsolódó munkából.

Harmadik napon Rozsnyóra utaztunk. Délelőtt a bányászati múzeum felújítási munkái miatt a Városi Múzeum állandó kiállítását tekintettük meg. Lenyűgözte tanulóinkat a felvidéki magyar népviselet és a régi használati tárgyak kiállítása. Ezután a főteret tekintettük meg, ahol idegenvezetőnk ismertetőt tartott Thököly Imre Doria császári ezredes csapatától elszenvedett vereségéről, valamint Rákóczi kormányzásáról, aki innen Rozsnyóról kormányozta a fennhatósága alatt lévő országrészeket. Rezidenciája a Nehrer házban volt, amit szintén meglátogattunk a csoportunk. A városban tett séta végén idegenvezetőnk kérdéseket tett fel tanulóinknak a hallottakból, akik kitűnően emlékeztek a délelőtt megismert

információkra.

Felkerestük a város jelképének számító tűztornyot. Ellátogattunk a sok történelmi vihart megért Kossuth szoborhoz, aminek tövében virágcsokrot helyeztünk el. Itt egy ünnepségen vettünk részt, melyen egy helyi iskolás csoporttal közösen felidézttük a március 15-i eseményeket. A helyi diákok bemutatták a szobor történetét. Diákjaink Petőfi verseket szavaltak, Kossuth nótákat énekeltek. Gitár kísérettel forradalmi dalt adtunk elő. A program zárásaként közösen elénekeltük a Himnuszt. Buszra szállva a hazafelé útra tervezett helyszíneket kerestük fel.

Délután felkerestük az alsósztrégovai Madách - kastélyt. Megtekintettük Madách levelezéseit, pipagyűjteményét, íróasztalát, ahol élete fő művét írta, valamint hálószobáját. Láthattunk műveiből eredeti idézeteket. A tárlatvezetés magával ragadó volt. Néhányan a mű színeit jelképező ruhákba öltöztek, ami még szemléletesebbé tette az előadást. Ezután kiselőadás formájában emlékeztünk meg Madáchnak a szabadságharcban tett szerepvállalásáról. Program zárásaként koszorút helyeztünk el Ádám szobránál a kastélykertben. Tovább utazva meglátogattuk másik nagy nemzeti írónk Mikszáth Kálmán szülőházát. a kiállítás megtekintése közben egy helyi tárlatvezető mutatta be Mikszáth életútját. Ennek a tartalmas napnak a végén, éjjelre értünk haza az iskolánkhoz.

Pályázat lezáró szakasza

A kirándulást követő **értékelő órán** felelevenítettük a kirándulás helyszíneit, eseményeit. Megnéztük az ott készült képeket, video felvételeket. Mindenki elmondhatta véleményét. Kellemesen csalódtak a szálláshelyet illetően. Elégedettek voltak a busz komfortfokozatával és az autóbusz vezetőjével is. Az idegenvezető megfelelő lexikális tudással rendelkezett, helyismerete kevésbé volt, így több alkalommal is a tájékozódására vártunk. Szébbnek gondolták a határon túli magyarok lakókörnyezetét. Tetszett nekik, hogy a tanult ismereteket feleleveníthették és jól kiegészíthették a látottakkal, hallottakkal. Megbeszéltük a témanap programját, kiválasztottuk az időpontot, megterveztük a meghívókat.

Pályázatot lezáró témanap. Erre az alkalomra szüleinket, testvéreinket, diáktársainkat, tanárainkat valamint testvériskolánk diákjait és nevelőit is meghívtuk. A vendégek fogadása után sütizés és üdítő fogyasztása következett. Az igazgatói köszöntőt követően kezdődött az élménybeszámoló. A diákok köszönetet mondtak tanáraiknak a felkészítéshez nyújtott segítségükért. A program következő elemeként egy vetítés segítségével felelevenítették a kirándulás fontos állomásait, pillanatait. Mondandójukba belefogalmazták az újonnan megszerzett ismereteiket is. Diáktársaik érdeklődéssel hallgatták előadásukat. Az élménybeszámolóval nagy sikert arattak. Szüleik és nevelőik is büszkék voltak rájuk. A közös ebéd elfogyasztása után sok-sok tapasztalattal és tudással gazdagodva zárhattuk le ezt a több hónapos munkát felölelő időszakot.

